Ե. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1558 7 Temmuz 1936
ԳԻՆ 4 ՂՐՈՒՇ
ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 7 ՅՈՒԼԻՍ 1936

AREVELK
Siyasî, iktisadî ve edebî
yevmî gazete
Galata, Tünel itisalinde, Billur sokak
No. 10

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ	ՏԱՐԵԿԱՆ
Թուրքիա	700 ղշ.	1400 ղշ.
Արտասահման	110 ֆր.	200 ֆր.
Ամերիկա	9 տոլար	15տոլ.

AREVELK
ԱՐԵՒԵԼՔ

ՀԵՌԱՁԱՅՆ 40852
ԱՆԿԱԽ ՕՐԱԹԵՐԹ
Telefon 40852

ՀԱՍՑԷ.— Գալաթիա, Թիւնէլի մօտ Պիլլուր փողոց, թիւ 10

AREVELK
Quotidien Armenien Politique
Economique Littéraire
Galata B. P. 1203

ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ
ԽՈՐԷՆ ՃԱՄՃԵԱՆ

ԳԵՐՄԱՆԻԱ ՊԻՏԻ ԲՌՆԱԳՐԱՒԷ՞ ՏԱՆՑԻԿԸ

Նախազգուշական միջոցներ ձեռք առնուեցան ազատ քաղաքին մէջ

"ՏԱՆՑԻԿԸ ԳԵՐՄԱՆՆԵՐՈՒՆՆ Է„ ԿԸ ՊՈՌԱՆ

Տանցիկի ծերակոյտի նախագահը

ԱԶԳԱԺՈՂՈՎԻ ՄԷՋ

Հապէշական խնդիրը դեռ չէ գտած իր լուծումը, նոր և Եւրոպայի համար շատ աւելի վտանգագին խնդիր մը կը ցցուի յանկարծ.— Տանցիկի փշոտ հարցը։

Արդարեւ, ինչպէս հաղորդած էինք, Ազգաժողովի խորհուրդը մտահոգուած Տանցիկի ազատ նաւահանգիստին վերջին անցուդարձերէն հրաւիրած էր Տանցիկի ծերակոյտին նախագահ Կրայզէրի Ժընեւ գալու և բացատրութիւն տալու։ Այս վերջինը, Պերլին հանդիպելէ և Նացի ղեկավարներէ հրահանգներ ստանալէ յետոյ, նախընթաց օր Ժընեւ հասած է և Ընդհ. ժողովին նիստին բուռն կերպով ամբաստանած է Ազգաժողովի Տանցիկի արտակարգ քոմիսէր Լէսթէրը, պահանջելով որ հեռանայ Տանցիկէ։ Մ. Լէսթէր որ իր հակառակորդին հետ միեւնոյն կարգին վրայ կը գտնուէր պահած է պաղարիւնը մինչ ժողովի մէջ քաղաքի մըրմունջներ բարձրացած են։ Մ. Կրայզէր, ի տես այս լարուած մթնոլորտին, իր պզրոցին կափարիչը ամուր մը զարնելով պոռացած է.

— Ալ զզուեցայ այս գործէն։ Խորհուրդը, այս միջադէպին վրայ, գաղտնի նիստ մը գումարած է, որու ընթացքին Կրայզէր վերստին բուռն լեզուով մը արտայայտուած է։

— Տանցիկը ինչո՞ւ բաժնեցին բուն է, գերման հայրենիքէն։ Ես այսօր կը խօսիմ յանուն հազարաւոր գերմաններուն, որոնք ձանձրացած են տեսնելով Տանցիկի ճակատագիրը յաւիտենապէս կապուած Ազգաժողովին։ Տանցիկի խնդիրը եթէ կարգադրուեցաւ, սակայն ոչ թէ արտակարգ քոմիսէրին միջամտութեամբ այլ Հիթլէրի ու մարաջախտ Փիլսուտսքիի ուղղակի համաձայնութեամբ տեղի ունեցաւ։

Կրայզէր ըսելէ վերջ որ կ'ատէ Տանցիկի ազգային—ընկերվար մեծամասնութիւնը Ազգաժողովի արտակարգ քոմիսէրը, պահանջած է որ Ազգաժողովը ուղղակի ի գործ դնէ Տանցիկի վրայ իր հսկողութիւնը։

Խորհուրդը, ուշ ատեն կրկին գումարուած է և Լեհ կառավարութեան պաշտօն յանձնած է Տանցիկի, վերջին դէպքերուն մասին տեղեկագիր մը ներկայացնել խորհուրդին յառաջիկայ նիստին։

Կրայզէր վերստին խօսք առնելով գոչած է.— Ես հոս կը խօսիմ յանուն ոչ միայն Տանցիկի բնակչութեան, որ արդար որոշում մը կը սպասէ Ազգաժողովէն, այլ բովանդակ գերման ազգին։

ԳԵՐՄԱՆ ՄԱՄՈՒԼԸ ԿՐԱԿ ԿԸ ԺԱՅԹՔԷ

ՊԵՐԼԻՆ, 5.— Տանցիկի ծերակոյտի նախագահ Կրայզէրի ելոյթը Ազգաժողովի մէջ խոր ազդեցութիւն գործած է Պերլինի մէջ։ Գերման բոլոր թերթերը կրակ կը ժայթքեն Ազգաժողովի հասցէին։ Թերթ մը կը գրէ.— Մուսոլինի պատակեց Ազգաժողովը։

Այս հաստատութիւնը օր ըստօրէ կը տկարանայ, և չպիտի կրնայ երկար կեցութեան։ Թերթը յայտարարելէ վերջ որ Գերմանիա բնաւ չպիտի դառնայ Ազգաժողով կ'աւելցնէ.— Առանձին մնացած Տանցիկի կողքին 67 միլիոննոց Գերմանիան կը գտնուի։

ՆԱՑԻ ԲՌՆԱԳՐԱՒՈՒՄԷ ՄԸ ԿԸ ՎԱԽՑՈՒԻ

ԺԸՆԵՒ, 5.— Խորհուրդը գաղտնի նիստի մը, որոշած է Փրանսացի, Անգլիացի և Փորթուկալցի մէկ մէկ անդամէ բաղկացեալ եռեակ յանձնաժողով մը տրամադրութեան ներքեւ դնել Լեհ կառավարութեան Տանցիկի միջադէպերը քննելու խնդրոյն մէջ։

Խորհուրդը այս որոշումով կ'ուզէ դիմագրաւել Նացի բռնագրաւում մը, որ կրնայ վտանգել Տանցիկի գոյավիճակը։

ՏԱՆՑԻԿ, 5.— Ոստիկանութիւնը շղթայի տակ առած է բարձր քոմիսէրին բնակարանը Նացի բռնագրաւումէ մը վախնալով։

ՆՈՐ ՅՈՒԶՈՒՄ ՏԱՆՑԻԿԻ ՄԷՋ

ՎԱՐՇԱՒԱ, 6.— Մեծ յուզում մը կը տիրէ Տանցիկի մէջ, Ազգաժողովի խորհուրդին վիճաբանութիւններէն յետոյ,

Գերման բազմաթիւ սպաներ և զինուորներ որ արձակուրդով Գերմանիա կը գտնուէին Տանցիկի իրենց բանակատեղիները կանչուած են։

ԼԵՀԱՍՏԱՆ ԿԸ ՍՊԱՌՆԱՅ

ԺԸՆԵՒ, 6.— Լեհաստանի ներկայացուցիչները կ'ըսեն որ չեն ազդուած սպառնալիքներէն Կրայզէրի, որ գիտէ թէ Լեհաստան տրամադիր չէ ընդունելու կատարուած իրողութիւնը։

Լեհ ներկայացուցիչները կ'աւելցնեն որ այս պարագան շատ լաւ Գերմանիոյն և Կրայզէրի ընթացքը ցաւ պատճառած է իրենց։

ԳԵՐՄԱՆ ՎՏԱՆԳԸ ԿԸ ՑՑՈՒԻ

ՓԱՐԻԶ, 6.— Կրայզէրի ելոյթը Ընդհ. ժողովի նիստին, մամուլին ուշադրութիւնը դարձուցած է դէպի գերման վտանգը։

«Ֆիկարօ» կը գրէ.— Այս ելոյթը կը կազմէ ազդարարութիւն մը անոնց որ պէտք եղած կարեւորութիւնը չէին տար գերման վտանգին։

«Ժուռնալ» կը գրէ.— Այս միջադէպը ցոյց տուաւ մեզի Հիթլէրականութիւնը իր մերկութեան մէջ, որ թէեւ գեղեցիկ չէ, ոչ ալ ամոքիչ կը հասկցնէ մեզ թէ որու հետ գործ ունինք։

«[illegible]» կը գրէ.— Ազգաժողովի վերջին դէպքը գոնէ ազդարարութեան մը արժէքը ունի։

[illegible] ամսականէ մը ի վեր, միջազգային որոշ շրջանակներու մէջ այն համոզումը կը տիրէ որ Տանցիկի մէջ է որ տեղի պիտի ունենայ առա-

Շար.ը կարդալ Գ.րդ էջ

ՆԵՂՈՒՑՆԵՐՈՒ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԸ

ԵՐԷԿ ԳՈՒՄԱՐՈՒԵՑԱՒ

Իտալիա ալ կը մասնակցի

Իւրայատուկ նախագիծով մը

ԻՏԱԼԻԱ ՉԸՆԴՈՒՆԻՐ ՑԱՐԴ ՏՐՈՒԱԾ ՈՐՈՇՈՒՄԸ

ԺԸՆԵՒ 6.— Ժընեւի պատիժներու ջնջման յանձնաժողովը այս առաւօտ գումարուելուն, Նեղուցներու Խորհրդաժողովին գումարումը, այսօր ժամը 17ին տեղի պիտի ունենայ։ Հաւանական ըլլալով որ Իտալացիները մասնակցին խորհրդաժողովին բաւական պատրաստութիւններ տեղի ունեցան։ Կ'ըսուի որ Իտալ. պատուիրակները չպիտի հակառակին Նեղուցներու ամրացման, միայն այս մասին իրենց պատրաստած մէկ նախագիծը պիտի ներկայացնեն Խորհրդաժողովին և պիտի պահանջեն որ վիճաբանութեանց կողմէ իրենց նախագիծը։ Նոյն շրջանները համաձայն այս նախագիծը Խորհրդաժողովի մէջ ցարդ ձեռք ձգուած արդիւնքները փոխելու բնոյթը ունի։

Թէեւ վճռական հանգամանք տուած է Խորհրդաժողովին Իտալացիներուն մասնակցութիւնը, սակայն Ժընեւ գտնուող Իտալացի պատուիրակները ցարդ հրահանգ էին առած։

ՄՈՆԹՐԷՕ 6.— Նեղուցներու Խորհրդաժողովին երկրորդ շրջանի առաջին գումարումը այսօր տեղի կ'ունենայ այստեղ։

Անցեալ կարճ նստաշրջանին Միջազգային միւս հարցերը լուծուածէն, Պատիժներու ջնջման որոշում տրուած ըլլալ կը սպասուի որ Իտալիա ևս մասնակցի միջազգային բանակցութեանց պատուիրակութիւն մը ղրկելով Նեղուցներու Խորհրդաժողովին։

Սակայն և այնպէս, ինչպէս գիտել կու տայ անգլ. մամուլը, եթէ նոյնիսկ Իտալիա չի մասնակցի, ուշ կամ կանուխ Նեղուցներու խորհրդաժողովը որոշման մը պիտի յանգի։

Ժընեւի նստաշրջանէն յետոյ գրեթէ բոլոր պատուիրակները Մոնթրէ հաւաքուած են։

ԻՆՉ ԿԸ ԳՐԵՆ ԱՆԳԼ. ԹԵՐԹԵՐԸ

«Մորնինկ Փոսթ»ի Մոնթրէօյի թղթակիցը կը գրէ.— Նեղուցներու ամրացման վերաբերեալ բանակցութիւնները այնքան առաջացած են որ հաւանաբար երկուշաբթի (երէկ) վերսկսին Մոնթրէօյի աշխատութիւնները։ Կը սպասուի որ այս շաբթու վերջաւորութեան նոր դաշնագիր մը կնքուի։ Բոլոր կարեւոր խնդիրները ներկայիս հարթուած են։

Այս կարեւոր խնդիրներու կարգին կը գտնուին Սովետ Ռուսիոյ անցքի ազատութիւնը և Սեւ Ծով այցելելիք օտար մարտանաւերուն զեղչումը։

Թէեւ կը գտնուին մանրամասն կարգ մը խնդիրներ, սակայն չի կարծուիր որ ասոնք իրական դժուարութեան մը ծնունդ տան կամ ոեւէ յետաձգման պատճառ դառնան։

Իտալիա այս շաբթու պատուիրակութիւն մը եթէ ղրկէ, կարելի է որ վիճաբանութիւնները դադրեցուին պահ մը իտալ. պատուիրակներուն առիթ տալու համար քննել առաջարկուած նախագիծը։

Եթէ իտալ. պատուիրակութիւն մը չի գայ, շահագրգռուած միւս պետութեանց կողմէ պիտի ստորագրուի դաշնագիրը։

Իտալիա կրնայ յետոյ հաւանութեան քուէն տալ։ Յայտնի է որ առեւտր. տեսակէտով Թուրքերը չափաւոր ընթացքի մը կը հետեւին։

Արդարեւ հաւանած են կարեւոր զեղչ մը կատարել իրենց սահմանած տուրքերուն վրայ։

ԻՏԱԼԱԿԱՆ ԹԵՐԹԻ ՄԸ ԿԱՐԾԻՔԸ

«Սթամբա» Նեղուցներու նուիրած յօդուածի մը մէջ գրել կուտայ.

Թուրք կառավարութիւնը անզգալաբար վերստին մէջտեղ նետեց Անգլօսովետ յարաբերութեանց կազմած վտանգաւոր հարցը և վերստին կենդանացուց այն հակասութիւնը որ գոյութիւն ունի հակագերման Անգլօ-ֆրանս և Սովետ դաշնակցութեան մը կողմնակիցներուն և գերման համաձայնութեան մը կողմնակիցներուն միջեւ։

Պատիժները Յուլիս 15ին պիտի դադրին

ԸՆԴՀ. ԺՈՂՈՎԸ ՑՐՈՒԵՑԱՒ

ԺԸՆԵՒ 6.— Պատիժներու յանձնաժողովը իբրեւ պատիժներու ջնջման թուական որոշած է ամսոյս 15ը Ֆրանքօ-անգլիական առաջարկներուն համաձայն։

Միւս կողմէ որոշեց նշանակել փորձագէտներ, որոնք պաշտօն պիտի ունենան ուսումնասիրելու պատիժներու Իտալիոյ վրայ գործած ազդեցութիւնը ապագային աւելի օգտակար դարձնելու համար զանոնք։

ԺԸՆԵՒ, 6.— Պատիժներու ջնջման մասին մասին առաջարկուած թուականը ընդունուեցաւ առանց վիճաբանութեան, Ֆրանսայի և Անգլիոյ առաջարկին վրայ պատիժ տուին Հնդկաստանի և Աւստրալիոյ պատուիրակները։ Մ. Վան Զէլանտ շնորհակալութիւն յայտնեց իր պաշտօնակիցներուն, յետոյ յայտարարեց որ փակուած է Ընդհ. ժողովի նստաշրջանը։

ԼՈՐՏ ՍԹԷՆՀՈՓ ԼՈՆՏՈՆ ԴԱՐՁԱՒ

ԼՈՆՏՈՆ, 6.— Լորտ Սթէնհոփ հոս դարձաւ Մոնթրէօյէն ուր վարեց անգլ. պատուիրակութիւնը։ Անոր կը յաջորդէ Լորտ Սթանլէյ։

ՆԷԿԻՒՍ ԼՈՆՏՈՆ ԴԱՐՁԱՒ

ՅԵՏՈՅ ՀԱՊԷՇԻՍՏԱՆ ՊԻՏԻ ԵՐԹԱՅ

"ՄԵՐ ԱՐԵԱՆ ՄԻՆՉԵՒ ՎԵՐՋԻՆ ԿԱԹԻԼԸ ՊԻՏԻ ՊԱՅՔԱՐԻՆՔ„

Կ'ԸՍԷ ՀԱՊԷՇ ԱՆՁՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

ԺԸՆԵՒ 6.— Հապէշ կայսրը, որ խիստ յոգնած է, իր յարկաբաժնէն դուրս չէ ելած։ Ընդհ. ժողովի շաբաթ օրուան նիստէն յետոյ։ Կայսրը կը խուսափի լրագրողներուն յայտնելէ իր ապագայ ծրագիրները։ Շրջապատի անձնաւորութիւն՝ երբ կ'ըսեն որ կայսրը սա պահուս միակ բաղձանք մը ունի, այն է՝ վերստին տեսնել Անգլիա գտնուող իր զաւակները։

Կայսրը, երէկ գիշեր ժամը 22.30ին, Փարիզի ճամբով Լոնտոն մեկնեցաւ։ Հապէշիստանի Լոնտոնի դեսպան Մարթէն և Ռաս Քասա կ'ընկերանան իրեն։ Կայարանը միայն 15 հոգի կը գտնուէին, երբ ան կը մեկնէր Ժընեւէն։ Ոչ մէկ միջադէպ պատահած է։

Ռաս Նասիպու մնացած է Ժընեւ։

ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

ՓԱՐԻԶ 6.— Նէկիւս ընկերակցութեամբ Ռաս Քասայի, այս առաւօտ ժամը 8.30ին հոս հասաւ և խուսափեցաւ յայտարարութիւն կատարելէ։

ՀԱՊԷՇՆԵՐԸ ՄԻՆՉԵՒ ՎԵՐՋ ՊԻՏԻ ԿՌՈՒԻՆ

ԼՈՆՏՈՆ 6.— Հապէշ պատուիրակութեան քարտուղար Էմմանուէլ Ապրահամ հետեւեալը յայտարարեց հաւաքոյթի մը մէջ.

— Ատիս Ապապայէն դուրս գտնուող բովանդակ հապէշ բնակչութիւնը ուխտած է մինչեւ վերջ պայքարիլ, անմիջապէս որ սկսի անձրեւի եղանակը։ Հապէշները որոշած են նոյնիսկ թոպերով շարունակել պատերազմը։ Հապէշները պիտի պայքարին իրենց անկախութեան համար, մինչեւ որ թշնամին դուրս նետուի իրենց պապենական նուիրական հողէն կամ մէկ Հապէշ իսկ չմնայ, պատերազմելու կարող։ Մենք ոչ մէկ երկրէ կ'ուզենք որ մեր անկախութեան համար թափեն իրենց զինուորներուն արիւնը։ Մեր բոլոր պահանջածը քիչ մը դրամ է, զէնք և ռազմանիւթ կարենալ գնելու համար։ Մնացեալը հապէշ պատերազմիկները պիտի կատարեն։ Յանուն Եւրոպայի ապահովութեան և բարօրութեան՝ դաւաճանեցին մեզի։ Ոչ մէկ զոհողութիւն, նոյնիսկ Հապէշիստանի նման անմեղ ազգի մը բնաջնջումը չի կրնար վտարել պատերազմի այն ահաւոր վտանգը, որ սկսած է ցցուիլ Եւրոպայի և տիեզերքի հորիզոններուն առջեւ։

ՆԷԿԻՒՍ ՀԱՊԷՇԻՍՏԱ՞Ն Կ'ԵՐԹԱՅ

«Տէյլի Հէրըլտ» կը գրէ որ Նէկիւս ազգաժողովէն պահանջուած 10 միլիոն սթերլինի փոխառութեամբ, որ մերժուեցաւ, պիտի գործածէր հսկայ յարձակողականի մը կազմակերպման գործին։

Կայսրը մտադիր է Հապէշիստան դառնալ, և շարունակել պատերազմը։ Այդ պարագային անգլ. սաւառնորդուհի Էմի Մոլիսոնի օդանաւով Հապէշիստան պիտի երթայ։ Սաւառնորդուհին այս մասին երկու օր առաջ հրահանգի կը սպասէր կայսրէն։ Նէկիւսը թերեւս Սուտան պիտի իջեցնեն։

"Հինտէնպուրկ„ օդապարիկի

խորհրդաւոր թռիչքները Անգլիոյ վերեւ

ԼՈՆՏՈՆԻ ՄԷՋ ՋՂԱԳՐԳՌՈՒԹԻՒՆ

ԼՈՆՏՈՆ 6.— Տանցիկի տագնապը խիստ բուռն ջղագրգռութիւն մը պատճառեց և այն տպաւորութիւնը թողուց որ Գերմանիոյ յարաբերութիւնները Եւրոպայի մնացեալ մասին հետ դժնդակ շրջանի մը մէջ կը մտնեն։ Տանցիկի հարցը այս կէսօրէ յետոյ պիտի վիճաբանուի խորհրդարանին մէջ։ Իտէնէ պիտի խնդրուի պարզել Տանցիկի կացութիւնը և Անգլ. հարցարանին գերման պատասխանին կատարելիք առարկութիւնները ինչպէս նաեւ տեղեկութիւններ տալ գերման ամրացումներուն մասին։

Կարգ մը շրջանակներ մտահոգուած ըլլալով «Հինտէնպուրկ» օդապարիկին բազմաթիւ թռիչքներէն Անգլիոյ ճարտարարուեստական և պատերազմ. կեդրոնի վերեւ ինչպէս Սութհամփթընի նաւահանգստին Քուչօթի զին. օդանաւ. կայանի վրայ, Իտէն նմանապէս այս հարցը պիտի լուսաբանէ այս կէսօրէ յետոյ։

Իտէն այսօր կանուխ արտաքին նախարարութեան պաշտօնատուն գնաց պատրաստելու համար իր պատասխանները այս հարցումներուն։

Կրայզէր կը սպառնայ

ՊԵՌԼԻՆ, 6.—Տանցիկի ծերակոյտին նախագահ Կրայզէր «Վէօլքիշէ Պէօպախթէր»ի հետեւեալը յայտարարած է.—

Եթէ Ազգաժողովը շարունակէ միջամտել Տանցիկի խնդիրներուն, պիտի դադրինք մասնակցելէ Տանցիկի խնդրին վրայ Ժընեւի վիճաբանութեանց։ Վճռաբար որոշած եմ բոլոր կարելին ի գործ դնել վերջ տալու համար Ազգաժողովի Բարձր Քոմիսէրին միջամտութեան Տանցիկի ներքին գործերուն։ Ժընեւի և Տանցիկի յարաբերութեան մէջ ոեւէ փոփոխութիւն երբեք չպիտի ազդէ գերման-լեհ յարաբերութեանց։ Ընդհակառակը կրնայ բարելաւել զանոնք։

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԿԵՐՊԱՐԱՆԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆԸ
ՄԻՋԻՆ ԴԱՐԷՆ Ի ՎԵՐ

ՄԻՋԵՐԿՐԱԿԱՆԵԱՆ ՇՐՋԱՆ

Արդիական ըմբռնումով առեւտրական յարաբերութիւնները 18րդ դարուն սկիզբը այսինքն 1700 թուականին սկսան:

Միջին Դարու մէջ Եւրոպայի ընկերային և տնտես. կեանքը շատ խառնարած երեւոյթ մը կը պարզէր: Խաչակիրներու պատերազմները, որոնք 1100 թուականէն բռնկելով 1270ին աւարտեցան, Արեւմուտքի և Արեւելքի միջեւ հիմը դրին առեւտր. յարաբերութիւններու բանուկ շրջանի մը: Միջերկրականի աւազանը առեւտր. բարձր կարեւորութիւն մը ստացաւ. Վենետիկ, Ճենովա, Մարսիլիա և Պարսելոնա առեւտրական մեծ կեդրոններ եղան: Այս քաղաքներուն վաճառականները Արեւելքի և Մ. Արեւելքի թանկագին ապրանքները Եւրոպա փոխադրել սկսան, մասնաւորաբար Հնդկաստանի համեմները, Հնդկաչինի և նման երկիրներու մետաքսեղէն կերպասները և գորգերը, անուշեղէն, բամպակ և թուղթ:

Այս շրջանը որ տեւեց 1300 թուականէն մինչեւ 1500, Միջերկրականեան առեւտուրի շրջան կը կոչուի: Նոյն շրջանին, Եւրոպայի ներքին քաղաքները և աւատապետներու բռնակալութենէն ազատելով, տնտեսական անկախութիւն կը տիրանային և իրարու հետ առեւտր. յարաբերութիւններու կ'սկսէին, որով այս միեւնոյն շրջանին կը զուգադիպէր միջնաքաղաքային առեւտր. շրջան մը:

ՈՎԿԷԱՆՈՍԵԱՆ ՇՐՋԱՆ

Բայց այս միջոցին Օսմանցի Թուրքերը արդէն մինչեւ կեդր. Եւրոպա արշաւեր և Միջերկրական ծովի տիրապետութիւնը գրեթէ ամբողջովին իրենց ձեռքը անցուցեր էին, որով Վենետիկի և Ճենովայի առեւտրական տիրապետութիւնը մարելու ճամբան բռներ էր:

Այլեւս Միջերկրականեան շրջանը վերջ գտեր էր և անոր կը յաջորդէր Սպանիացիներուն և Փորթուգալցիներուն ծովային նոր ճամբաներու շնորհիւ ստեղծած նոր շրջանը:

Արդարեւ, Փորթուգալցիները Բարեյուսոյ հրուանդանի ճամբով Հնդկաստանի նոր ճամբան գտեր, իսկ Սպանիացիները Ամերիկայի գիւտը ըրեր էին և յաջողեր՝ հարաւային Ամերիկայի ճամբով Խաղաղական Ովկիանոս մտնել: Այսպէսով սկսեր էր Ովկիանոսներուն առեւտրական շրջանը:

Այս շրջանին գլխաւոր դերակատարները եղան Փորթուգալցիները, Սպանիացիները և անոնցմէ վերջ՝ Հոլանտացիները և Անգլիացիները: Սուէզի ջրանցքին բացուելէն վերջ, Միջերկրականը դարձեալ ստացաւ իր կարեւորութիւնը: Բայց ոչ առեւտր. կեդրոն, այլ իբր ովկիանոսեան տիեզերական առեւտուրի մեծ պողոտային մէկ մասը:

Այս նոր շրջանին, առեւտուրին մէջ տիրապետող քաղաքականութիւնը եղած է «Պետականութիւն», այսինքն պետութիւնն է որ պէտք է ղեկավարէ տնտեսական և առեւտրական ձեռնարկները. այս դրութիւնը կը կոչուի «Մէրքանթելիզմ»ի դրութիւն, որ կը ձգտէր երկրի մը առեւտուրը միայն նոյն երկրին յատկացնել և բարձր մաքսերով արգիլել օտար ապրանքներու ներածումին. մէկ խօսքով միայն արտածել և բնաւ չներածել: Նոյնպէս իր փոխադրութիւնները միմիայն ազգային դրօշ կրող նաւերով կատարել, այնպէս որ միջազգային առեւտրական յարաբերութիւններ գրեթէ բնաւ գոյութիւն չունէին և ամէն երկիր միայն իր գաղթավայրերուն հետ կը հաղորդակցէր. և ամէն երկրի մէջ «Օթարշի» դրութիւնը, այսինքն ինքնաբաւութեան դրութիւնը ծայր տուած էր, այլ խօսքով ծայրայեղ մաքսապաշտպան դրութիւն:

Այս շրջանին, արտաքին առեւտուրը պետութենէն հովանաւորուած ընկերութիւններու մենաշնորհն էր և անհատները ազատ չէին օտար երկիրներու հետ առեւտուր ընելու: Այս դրութեան ամէնէն ցայտուն օրինակը «Հնդկաստանի Ընկերութիւն» կոչուած անգլ. ընկերութիւնն է, որ նոյն ատեն Հնդկաստանը կառավարելու մենաշնորհը ունէր:

Ո եւ է երկիր՝ ո՛չ ուրիշ երկրի, ոչ ալ անոր գաղթավայրերուն հետ առեւտուր ընելու արտօնուած չէր:

Այս դրութիւնը շարունակեց մինչեւ 1800 թուականը, ատոր անպատեհութիւնները հետզհետէ երեւան եկան և դժգոհութիւններու պատճառ եղան. մանաւանդ մենաշնորհներու դրութիւնը երկրին միւս տնտես. մարզերուն մէջ ալ կը գործադրուէր: Բոլոր ճարտարարուեստները և արհեստները զանազան ընկերակցութիւններու մենաշնորհն էին. և ո եւ է անհատ կամ ընկերութիւն ազատ չէր իր ուզած ասպարէզը կամ արհեստը ընտրելու:

Ազատական շրջան. — Այս սեղմումներուն դէմ պոռթկումը սկսաւ զանազան երկիրներու մէջ. Նախ ներքին կապանքները վերցան և հիմնապէս ընդունուեցաւ գործելու ազատութեան սկզբունքը որով մենաշնորհները ջնջուեցան և անհատին կամ ո եւ է ընկերութեան ազատութիւն տրուեցաւ ընտրելու իր զբաղումը:

Ներքին ազատութենէն յետոյ կը մնար արտաքին ազատութիւնը, այսինքն զանազան երկիրներու միջեւ ազատ փոխանակութեան դրութիւնը եւս հաստատել:

Նախ երկիրները սկսան օտար ապրանքներու ներածումը արտօնել, բայց ներքին ապրանքներու դէմ մրցումը արգիլելու նպատակով շատ բարձր մաքսեր հաստատեցին, մանաւանդ սննդեղէններու վրայ, որով հետզհետէ կը սաստկանար ապրուստի սղութիւնը:

Վերջապէս, անգլ. «Ազատական Դպրոց»ը տարաւ յաղթանակը, և առաջին անգամ, 1860ին, Անգլիա մէկ անգամէն փլցուց մաքսային պատնէշները և մաքսէ զերծ հռչակեց բոլոր ներածումները: Այդ թուականէն սկսեալ, Անգլիա տնտեսական աննախընթաց վերելք մը ունեցաւ:

Եւրոպայի միւս երկիրները այս հոսանքին հետեւեցան, բայց բոլորովին չջնջեցին մաքսերը, այլ իրարու հետ առեւտրական դաշնագիրներ կնքելով մաքսերը շատ թեթեւցուցին և ազատ փոխանակութեան դրութիւնը ընդունեցին:

Վերադարձ դէպի մաքսապաշտպանութիւն. — Ազատ փոխանակութեան շրջանը մինչեւ 1890, այսինքն 30 տարի տեւեց. այդ միջոցին Ամերիկայի ճարտարարուեստը շատ զարգացած ըլլալով աժան գինով ապրանքներ Եւրոպա կը ղրկէր: Միւս կողմէ, Գերմանիա եւս ճարտարարուեստի մեծ մղում տուած ըլլալով, աժան մեքենաներով կ'ողողէր Ֆրանսան և Անգլիան:

Ֆրանսայի ճարտարարուեստը կործանելու վտանգի մէջ էր և չէր կրնար փրկուիլ առանց մաքսային պաշտպանութեան, որով Ֆրանսա առաջինը վերադարձաւ մաքսապաշտպան դրութեան և ըստ այնմ նորոգեց առեւտր. դաշնագիրները: Անգլիա տոկաց և շարունակեց ազատօրէն ընդունիլ օտար ապրանքները, մինչեւ 1932: Բայց Ֆրանսայի տուած նշանին վրայ, 1890էն ի վեր մաքսապաշտպան հոսանքը վարակեց ամբողջ Եւրոպան:

Ամերիկա արդէն մաքսային բարձր պատնէշներով պաշտպանուած է օտար ապրանքներու դէմ և մինակ Անգլիա կը մնար ազատ փոխանակութեան կողմնակից: Բայց հոն ալ շարժումը ծայր տուաւ, մանաւանդ տնտեսական տագնապին վրայ և ազատ փոխանակութեան միջնաբերդը եղող այս երկիրը եւս ստիպուեցաւ 1932ին հարիւրին 10 մաքս հաստատել ընդհանուր ներածումներուն վրայ:

Այսօրուան կացութիւնը. — Այսօր ճիշդ մէկուկէս դար առաջուան պէս մաքսապաշտպանութիւնը կը տիրապետէ միջազգային առեւտրական յարաբերութեանց մէջ:

Ո՛չ միայն բարձր մաքսեր կ'արգիլեն «ազատ փոխանակութիւն»ը, այլ նոյնիսկ այս բարձր մաքսերով ուզուած քանակութեամբ ապրանք ներածելու ազատութիւն չկայ:

«Քոնթէնժան»ի դրութիւնը այս ազատութեան վերջ տուած է: Ամէն երկիր ինք կը ճշդէ թէ ո եւ է ապրանք ի՛նչ քանակութեամբ պէտք է ներածել: Այս ալ չի բաւեր, սեղմումները կատարեալ ըլլալու համար:

Ներածումի քանակութիւնը ճշդուած ո եւ է ապրանք ալ կարելի չէ ներածել ո եւ է երկրէ:

Քլիրինկի դրութեամբ, ո եւ է երկրէ կրնայ ներածուիլ միայն այն քանակութեամբ զոր այդ երկիրը կը ներածէ միւս երկրին ապրանքներէն:

Այնպէս որ, այս դրութեամբ ամէն երկիր կը ձգտի իր բոլոր պէտքերը ինք հոգալու որ տնտեսագիտութեան մէջ «Օթարշի» նոր անունով կը կոչուի, այսինքն վերադարձ դէպի երկու դար առաջուան դրութեան:

Բայց արդէն դժգոհութիւնը ծայր տալ սկսած է այս դրութեան դէմ: Առեւտուրը գրեթէ ջլատուած է բարձր մաքսերու, քոնթէնժանի և քլիրինկի անթիւ և անհամար սեղմումներուն հետեւանքով: Եւրոպայի սեղանաւորական, ճարտարարուեստական և առեւտրական աշխարհը ընդվզիլ սկսած է այս խիստ մաքսապաշտպան դրութեան դէմ և շարժում մը սկսած է դէպի ազատ փոխանակութիւն:

Տնտեսագէտներ կը քարոզեն թէ դէպի բարօրութիւն վերադարձը ազատական դրութեամբ միայն կարելի է. այս հոսանքին ղեկավարն է Միջազգային Առեւտրական Սենեակը:

ՄԱՐԶԱՆՇԱՆ

Կ. ՍԱՐԱՅ ՅԱՂԹԵՑ ՖԵՆԵՐԻ 2Ի ԴԷՄ 3 ԿՕԼՈՎ

ԵՈՒԿՕՍԼԱՒՈՅ ԱԶԳ. ԽՈՒՄԲԸ ԿՈՒԳԱՅ

Կիրակի օր, հակառակ անձրեւին, Ֆէնէրի Սթատը տեղի ունեցան խումբին հիմնադրութեան 28րդ տարեդարձի հանդիսութիւնները: Հոծ բազմութիւն մը ներկայ էր: Ժամը 5.30ին, Կալաթասարայ—Կիւնէշ և Ֆէնէրի ֆութպոլէօնները համակիրներու ծափերուն տակ դաշտ եկան: Դատաւորն էր Ահմէտ Ատէմ: Ֆէնէրէն կը պակսէր Ֆիքրէթ, Կ. Սարայէն Ռէպի: Ան էյիտիս Ֆէնէրին հետ կը խաղար: Ա. կիսախաղին Կ. Սարայցիք առաջին կոլը նետեցին իններորդ վայրկեանին. վերջն ալ յաջորդաբար երկու կոլեր նետելով Օի դէմ 3 կոլով յաղթական դուրս եկան: Ֆէնէրցիներուն բուռն յարձակումներուն հակառակ, կիսախաղը Կ. Սարայի ի նպաստ Օի դէմ 3ով վերջացաւ:

Բ. կիսախաղին, երկու կողմերն ալ կողմերուն մէջ փոփոխութիւններ մտցուցին: Կ. Սարայցիք որ շատոնց ի վեր փորձ բրած չէին, յոգնեցան, մինչ Ֆէնէրցիք պատրաստուած էին այս մրցումին: Բ. կիսախաղը Ֆէնէրի գերակշռութեան տակ անցաւ, բայց առաջին կիսախաղին իրերայաջորդ երեք կոլերը բաւական մը շուարեցուցած էին Ֆէնէրցիները, որոնք, հակառակ յամառ աշխատութիւններու և ջանքերու, երկու կոլեր կրցան նետել և խաղը վերջացաւ Կ. Սարայցիներու 2ի դէմ 3 կոլով յաղթանակովը: Բն. զապահ Ահմէի և պէք Լութֆի օրուան ամենալաւ խաղացողներն էին:

⁂ Պերլինի ոլիմպիականին Թուրք ազգ. խումբին խաղացողները ճշդելու համար, աւստրիական, հունգարական խումբերէն վերջ, այս անգամ ալ Եուկոսլաւ ազգ. խումբը հրաւիրուած է: Եուկոսլաւները ուրբաթ օր քաղաքս պիտի գան և շաբաթ և կիրակի օր պիտի խաղան Թրք. ազգ. խումբի թեկնածուներուն հետ: Հաւանաբար շաբաթ օր տեղի ունենայ Իսթանպուլ—Զագրէպ և կիրակի օր՝ Եուկոսլաւ ազգ. և Թրք. խումբերուն մրցումները: Մրցումներուն դատաւորը պիտի ըլլայ միջազգ. դատաւորներուն Ֆէտէրասիոնէն հունգար Մ. Բլայնը:

ՄԱՐԶԱՍԷՐ

Ր. ԳՈԼԷՃԻ ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐՈՒՆ
ՅԻՇԱՏԱԿԻ ՀԱՆԴԷՍԸ

Կիրակի օր, Պէյօղլուի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցիին մէջ տեղի ունեցաւ Ր. Գոլէճի ողբացեալ ուսուցիչներուն և շրջանաւարտներուն ի յիշատակ կազմակերպուած հոգեհանգստեան պատարագը:

Այս առթիւ պատարագեց և քարոզեց Հմայեակ վրդ. Պախթիարեան:

Իբր հրաւիրեալ Յունաց Պատրիարքարանի կողմէ կը գտնուէր եկեղեցական մը ու աշխարհական մը:

Եկեղեցական արարողութիւններէն յետոյ ընդունելութիւն մը տեղի ունեցաւ Մատենադարանի մէջ, ուր խօսեցաւ դարձեալ Հըմայեակ վրդ. և Պ. Մ. Իւթիւճեան: Կարդացուեցաւ Ր. Գոլէճի տնօրէնին կողմէ ղրկուած նամակ մը, որ ցաւ կը յայտնէր թէ չպիտի կրնայ ներկայ ըլլալ այս յարգանքի հանդէսին:

Դիտելի էր որ, հակառակ քաղաքիս մէջ կարեւոր թիւով Ր. Գոլէճի հայ շրջանաւարտներ կը գտնուէին, շատ քիչ էր ներկաներու թիւը: Մատենադարանի մէջ կատարուած ընդունելութեան հազիւ 5—6 շրջանաւարտներ կային:

ՇԱՀԻՆ ԳԱՅԱՅԻ ՈՒՂՂՈՒԱԾ
ՍՊԱՌՆԱԳԻՐ ՇՈՒՐՋ

Նախապէս գրուած էր թէ, Յովհ. Շահին Գայա ոստիկանութեան լուր տուած է թէ ստացած է սպառնագիր մը, որով կը հրաւիրուի փութով հրաժարիլ Ղալաթիոյ Թաղ. Խորհուրդէն: Յիշեալը այս առթիւ ներկայացուցած էր նաեւ անունները կարգ մը անձերու, որոնցմէ կը կասկածի իբր հեղինակները սպառնագրին:

Այս անձերն են՝ փաստաբան Պ. Վ. Թօմպուլեան, Սերովբէ Ա. քհնյ. Պուրմաեան, Աշոտ Քէչեան, Թովմա Ա. քհնյ. Սահակ և Գրիգոր Մխիթարեան եղբայրները:

Այս առթիւ ոստիկանութիւնը հարցաքննած է վերոյիշեալ անձերը, որոնք բոլորն ալ բացարձակապէս մերժած են նման վերագրում մը, զայն գտնելով ծիծաղելի և խելաքարի արարք մը:

ԱՐԴԻ ԿՐԹԱՐԱՆԻ ՀՈՒՆՁՔԸ

«Արդի Կրթարանը» այս տարի ունեցած է վեց շրջանաւարտներ, որոնք են՝

Մարի Քէլէշեան, Յասմիկ Ամպարեան, Սիլվա Շաքարեան, Արթօ Այվազեան, Նուրհան Քայսէճեան, Անդրանիկ Ոսկանեան:

ՀԵՂԵՂՆԵՐԸ
ԿԱՐԵՒՈՐ ՎՆԱՍՆԵՐ ՊԱՏՃԱՌԵՑԻՆ

ՄԷԿ ՀՈԳԻ ԿԱՅԾԱԿՆԱՀԱՐ
ԵՐԵՔ ՀՈԳԻ ԾԱՆՐ ՎԻՐԱՒՈՐ

Նախընթաց օրուայ բուռն տեղատարափը, կարգ մը վնասներ պատճառեց քաղաքին մէջ: Բազմաթիւ հեռաձայնական գծեր բրդ և տուներ ջուրերով ողողուեցան Ասկէ զատ, զանազան շրջաններ կայծակներ ինկան, որոնցմէ մ Այի պէյ գիւղին մէջ մէկու մահուան և երեք հոգիի ծանր պէս վիրաւորման պատճառ դարձ Այսպէս, աջի առաւօտ օրորդ թեան համար, Եօրկի, Քէմալ՝ մաէստրին, Սթրաթօն անուն ընկերներ Այի պէյ գիւղ կ'երթ Տեղատարափը սկսելուն: կ'ապ տանին կաղնիի մը տակ: Սակայ նոյն պահուն կայծակ մը ինկ կաղնիին վրայ իսկոյն կը մահաց Եօրկին, որ 29 տարու երիտաս մըն էր: Այս վերջնոյն երեք ը կերները զանազան տեղերէ վի րապէս կը վիրաւորուին: վիր ւորեալները իսկոյն Ճէրահ փ հիւանդանոցը փոխադրուած են:

Միւս կողմէ, տեղացած ձրեւները առուակի մը վերածած Քասըմփաշայի պողոտան: Այդ հոն 40 տարու կին մը ուզ պողոտային մէկ կողմէն միւս մը անցնիլ, սակայն արագօրէն սող հեղեղներէն դէպի ծով քշ է: Մակուկավարները ժամանա համնելով նուաղած վիճակի փրկած են կինը:

ԱՄԲՈՂՋ ԸՆՏԱՆԻՔ ՄԸ
ԿԱՅԾԱԿՆԱՀԱՐ

Յուլիս 30ի առաւօտուն, քովյի Վօտին գիւղին ծայրը դաշտերուն անձրեւ մը սկսա կէ պաշտպանուելու համար ծառի մը տակ ապաստանեցա նոյ Վասիլ և 30 տարեկան Վէլա, 12 տարեկան աղջ Վէլիչքա և 2 ուրիշ գիւղաց ըմտասարդներ, Քիչ յետոյ կայ ինկաւ ծառին վրայ և ամբ տակը գտնուող կնոջ, աղջ երկու գիւղացիները: Իսկ կ ծանրապէս վիրաւորուեցաւ:

Սթ. Զաքարայի (Խասքօյ մտնէ այդ շրջանին մէջ) շր ռավարիչը հրահանգեց գիւղա ներուն, որ բոլոր գիւղ րուն յայտարարեն թէ կայ նախոան անձրեւներու զգուշանան ծառերու տակ տանելէ. աւելի լաւ է թ քան կեանքերնին վտանգ

Փարնան ս՛գզէն մինչ կայծակնահար եղողներու 100ը կանցնի Պուլկարիոյ գրէ «Ազատ Խօսք»:

ՀԱՅ ՊԱՏԱՆԻ ՄԸ ԾՈՎԱՄՈՒ

Նիսէն (Ֆրանսա) կը գր 17 Վրէժ Վարժապետեան, կան, յունիս 18ին ծով կը սակայն ջղաձգութի մը քով կ'անդամալուծուի կ'ըլլայ: Հակառակ բոլոր տուքներուն, կարելի գտնել մարմինը: Ուր ձկնորսները գտած են րենց ուռկաններուն մէջ...:

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ — Թիւ 65 —

ՐԷՇԱՏ ՆՈՒՐԻ

ԻՐԻԿՈՒԱՆ ԱՐԵՒԸ

Թարգմ. Գ. ՀՐԱՆՏ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

— 5 —

Տակաւին լաւ մը չհասկցայ բընութիւնը, բայց թէ՛ հպարտ և թէ քիչ մը թեթեւ տղու մը կը նմանի: Այս երկուքն ալ վտանգ կ'սպառնան Ժիւլիէթի կացութեամբ աղջկան մը համար:

Աղքատ է Ժիւլիէթ: Եթէ արտասովոր բան մը չպատահի ոչինչ կ'սպասէ ապագայէն. հետեւաբար պէտք է այժմէն վարժուի պարզ և հանդարտ կեանքի մը: Յետոյ պայման է որ հրաժարի թեթեւութենէն և լուրջ ու ծանրագլուխ աղջիկ մը ըլլայ: Հարկ պիտի ըլլայ որ անոր ոչ թէ միայն խնամակալութիւն ընեմ, այլ և քիչ մըն ալ ուսուցչութիւն: Անխնայ կերպով պիտի խարազանեմ իր սխալ գաղափարները, սխալ տեսութիւնները և վտանգաւոր հակումները: Կ'ուզեմ նոյն իսկ որ այս տղան ինծմէ քիչ մը ակնածի: Գիտեմ թէ ինչ որ ալ ընեմ, ինչ որ ալ ընեմ, Շիւքրանը չպիտի կրնամ արգիլել անոր հանդէպ չափազանց տկարութիւն ցոյց տալէ:

Վերջապէս ուժգին ձեռք մը պէտք է այս տղուն մէջ արմատացած անցեալի դէշ ազդեցութիւնները խեղդելու համար: Եւ այդ ուժով ձեռքն ալ միմիայն ես կըրնամ ըլլալ.... Որքան կ'ուզէի որ Ժիւլիէթն քիչ մը եւս լուրջ և ըզգայուն ըլլար: Այսուհանդերձ արդեօք իմ տեսածիս ու կարծածիս չափ անզգա՞յ է:

Ժիւլիէթի երեք գիշերուան ընթացքը լաւ նշան մը չէր: Որոշ էր այս: Բայց, ատոր դէմ, կառքին մէջ ուրախ, զուարթ ու անտարբեր խօսող ու խնդացող միջոցին, յանկարծ, գլուխը մօրաքրոջը ծունկերուն վրայ դնելով լացաւ....:

— 6 —

Շատ քիչ կը տեսնէի Ժիւլիէթն:

Շիտակը ըսելու համար երբեք չէինք համակրած իրարու: Ինծի հանդէպ խիստ հպարտ և զգայուն ընթացք մը ունէր: Ճաշի ժամերուն միայն կը մօտենար ինծի: Աստիճան մը գոհ էի այս ընթացքէն, որովհետեւ չափազանց մտերմութիւնը կրնար տկարացնել իմ քեռայրի և խնամակալի դիրքս:

Զգացած մտավախութեանս առարկան փոփոխութիւն մը չէր եղած մեր կեանքին մէջ: Կը պատահէր որ նոյն իսկ օրերով կը մոռնայի մեր մէջ օտարի մը գոյութիւնը:

Այսու հանդերձ չէի թերանար պարտականութեանս մէջ: Ժիւլիէթին հետ առանձին մնացած առիթներս ծանր լրջութեամբ մը երկարօրէն կը խրատէի զայն:

Գիշեր մը ճաշէն յետոյ ես լըրագիր կը կարդայի և անոնք ալ պատուհանին առջեւ կը խօսակցէին մօրաքրոջը հետ: Պահ մը լրագիրը ձգելով սկսայ մտիկ ընել զանոնք: Ժիւլիէթ կը խօսէր Հունգարիոյ գեղապատեաններէն միոյն մէջ տրուած պարահանդէսի մը մասին:

Այնպէս տարուած էր այս պարահանդէսի պատմութեամբ, այնպիսի խանդավառութեամբ կը խօսէր որ չկրցի ինքզինքս զսպել և ակամայ խնդացի:

Ժիւլիէթ լռեց յանկարծ, ինծի նայեցաւ և տեսնելով որ կը շարունակեմ խնդալ, չափազանց տըժգունեցաւ:

— Քեռայրս խնդացնելիք խօ՞սք մը ըրի արդեօք, գոչեց:

Ձայնին մէջ բարկաճայթ թըրթռում մը կար: Մինչ ես անմեղ երեւոյթով.

— Ձեզի չեմ խնդար, միտքս բան մը եկաւ, պատասխանեցի:

Բայց և այնպէս կը շարունակէի խնդալ: Ժիւլիէթ գոյնզգոյն կ'ըլլար:

— Արգիլուա՞ծ է արդեօք գեղեցիկ օրուան մը յիշատակները վերյիշել:

— Լեզուին արգելք կ'ըլլա՞յ, Ժիւլիէթ հանըմ, յետոյ գիտէք թէ արգիլուած բանի մը վերյիշ ի, մինչդեռ ես կը խնդամ պէս:

Այս անգամ Ժիւլիէթ ցաւ բարկութենէն և լու համար ինծի դէմ, ինքզինքը զսպելով յարգ

— Ըամծներս գտներ եւ:

Ձեր վայլեր տղու մը ըլլալ, հարկ էր լսել ինչ

Բայց չեմ գիտեր ինչ գիշեր յամառութիւն խնդալ շարունակելով նեցի.

— Համոզման խնդիր է այդ լիտէ հանըմ, եթէ մարդ իր ծիծաղելի նկատէ, կը լ գիրն ալ կը փակուի, այ Այսուհանդերձ մի բարկա բացատրեմ խնդալուս

(Շար.)

„ԱԼԻ ՊԱՊԱ"Ի ՄԱՍԻՆ ՀԱՄԱԿՐԱԿԱՆ ՏՈՂԵՐ

Պ. Ի. Սաֆա, «Աքշամ»ի Նիւ-Եօրքի թղթակիցը, որ մօտ մէկ ժամ տեսակցած է հայ ըմբիշ «Ալի Պապա»յի հետ, հետեւեալ համակրական տողերով կու տայ անոր կեանքն ու տարած յաղթանակները.

Վերջին ըմբշամարտին, ուր «Ալի Պ.պա» յաղթեց գերման ըմբիշ Շիքթի, այնքան ուժգին նետած է այս վերջինը որ, բժիշկ վար պիտի իջնար, եթէ օգնութեան չփութային,

Շիքաթ, նախապէս ալ պարտըւած է «Ալի Պապա»էն, Տիթրոյթի մէջ։ Գերման ըմբիշը մրցումի միջոցին յանկարծ կը քաշէ իր հակառակորդին պեխերը։ Ասոր վրայ, «Ալի Պապա» բարկացած, գրկելով պէս բեմէն դուրս կը նետէ Շիքաթը։

«Ալի Պապա», զոր «անհաւոր Թուրք ըմբիշը» կ'անուանեն Ամերիկացիք, թղթակցին ըսած է թէ Թուրք է եւ իբր այդ արձանագրուած է ամերիկ. նաւատորմին մէջ, ուր ծառայած է վեց տարի։

«Ալի Պապա» ըսած է թէ մինչեւ հիմա 2000 մրցում կատարած է եւ յաղթական դուրս եկած է բոլորէն ալ։ «Կարգ մը Հայեր կը բարկանան, որ երբ Թուրք կը ներկայացնեմ ինքզինքս, ակնարկած է «Ալի Պապա»։ Բայց ուրիշ ինչպէս կրնայ ըլլալ։ Ներկայիս աշխարհի ախոյեանն եմ եւ ամէնքը Թուրք ըմբիշ կը ճանչնան զիս։ Թերեւս Մեծ Աթաթիւրք գոհ ըլլայ ինձմէ»։

Թղթակիցը կը գրէ նաեւ թէ հայ ըմբիշը վերջերս զգետնած է նաեւ ամերիկացի հնդիկ Սինուքը, իբր զարմանքի մատնելով բոլոր հանդիսատեսները, Սինուք 340 լիպրա, իսկ «Ալի Պապա» 205 լիպրա կը կշռէ։

«Ալի Պապա» որ «քէմէնչէ» կը նուագէ, սկսած է Անատօլուի գեղջիկ կտորներ երգել անթելով։ Սինէմաներն ալ սկսած են առնել անոր ֆիլմը։

ԴԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐՈՒ զետեղման գործը այս տարի մեծ կանոնաւորութեամբ առաջ կը տարուի: 6500 գաղթականներ լաւ պայմաններու մէջ դրուած են։ Այս տարի Ռումանիայէ 10000 նոր գաղթականներ ալ պիտի գան, Օգոստոսէն մինչեւ Հոկտեմբեր, Գաղթականները շոգենաւի կը սպասեն Սիլիվրիի եւ Քօսթանցայի մէջ։

ՍԻՐԱՆ ՏՕՔԹ. Ն. ԱՃԷՄԵԱՆ
ՄԻՀՐԱՆ ԳԱՍԱՊԵԱՆ
(Ատամնաբոյժ)
Ամուսնացած
Պէյօղլու, 5 Յուլիս 936
Մեր շնորհաւորութիւնները

* * *

ՀԵՐՄԻՆԷ ՓԸՐՄԱՔՍԸԶ
ՍԵԴՐԱՔ ՄԻՍՔՃԻ
Ամուսնացած
Պէյօղլու, 5 Յուլիս, 936

ՅԱՐԳԱՆՔ ՀԱՅ ՈՒՍՈՒՑՉԻ ՄԸ

Կէտիկ փաշայի եկեղեցիին մէջ, կիրակի օր, իբր յարգանքի արտայայտութիւն, հոգեհանգստեան պաշտօն կատարուեցաւ. վաստակաւոր ուսուցիչ Պ. Գրիգոր Գուրամաճեանի ննջեցեալներուն։ Այս առթիւ պատարագեց եւ քարոզեց Սերովբէ Ս. քհնյ. Պուրմահեան։

Եկեղեցական արարողութեանց աւարտումէն յետոյ տեղի ունեցաւ ընդունելութիւն մը ուր յարգանքի եւ գնահատանքի խօսքեր եղան ի պատիւ յոբելեարին, որուն կողմէ գրուած շնորհակալութեան յուզիչ գիր մը կարդաց Մայր Վարժարանի շրջանաւարտներէն Պ. Ն. Պալեան։

Խ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՊԻՒՏՃԷՆ

Փրանսերէն «Թան»ի Մոսկուայի թղթակիցը կը գրէ.

Խորհրդային Միութեան պիւտճէն անդադար կ'աճի։ 9928 եւ 29 թուականին Միութեան պիւտճէն 6 միլիառ ռուբլի էր։ Յաջորդ տարին այդ գումարը հասաւ 11 միլիառի, իսկ 1931ին արդէն 29 միլիառի։ 1932ին այդ պիւտճէն կրկին բարձրացաւ, հասնելով 30 միլիառի, 1933ին 40 միլիառի, 1934ին՝ 64 միլիառի, իսկ ներկայ տարեշրջանին 78 միլիառի, որ միւս տեղական պիւտճէներուն հետ կը կազմէ 83 միլիառ ռուբլիի հսկայ գումար մը:

Խ. Միութեան պիւտճէի այս գլխու պտոյտ տուող յաւելումը կը բացատրուի ռուբլիի արժէքի անկումով, ազգային տնտեսութեան ընկերվարականացումով եւ մասնաւոր նախաձեռնութեան ոչնչացումով։

ՆԵՐՔԻՆ գործավար Շիւքրիւ Քայա նախընթաց օր այցելած է Պուրսա, ուր ողջունուած է քաղաք. եւ զին. բարձր պաշտօնատարներէ։ Գործավարը աչքէ անցուցած է քաղաքին շինութիւնները եւ հրահանգներ տուած շրջանի Հալքի վարիչներուն։

Գերմանիա պիտի բռնագրաւէ՞ Տանցիկը

(Շար. Ա. էջէն)

Չին ուղղակի այն հարուածը որ հիթլէրական Գերմանիա պիտի տայ տիեզերքի քաղաքական գոյավիճակին։

«Տէյլի» կը գրէ.— Կրայզէր ինքնաբերաբար չէր որ կատարեց այս ելոյթը։ Պէտք չէ մոռնալ որ առաջին միջադէպը պատահեցաւ գերման յածանաւի մը Տանցիկ այցելութեամբ։

Միւս կողմէ Կրայզէր Պերլինէ անցքին հրահանգներ ստացաւ գերման ղեկավարներէն։ Ամէն պարագայի Ժընեւի միջադէպը խիստ ազդարարութիւն մըն է։

ԱՆԳԼ. ՄԱՄՈՒԼԸ ԱԼ ՅՈՌԵՏԵՍ

ԼՈՆՏՈՆ, 6 — Տանցիկի հարցը անգլ. մամուլին կողմէ կը մեկնաբանուի իբր վտանգի ազդանշան մը։

«Մորնինկ Փօսթ» կը գրէ.— Բազմաթիւ պատճառներ կրնան բացատրել նպատակը գերման կառավարութեան որ նման միջադէպ մը կը յարուցանէ այն պահուն երբ Ազգաժողովը ապացուցց իր անկարողութիւնը հապէշական խնդրոյն մէջ։

Ամէն պարագայի այս դէպքը ցոյց պիտի տայ թէ, որքան անկեղծ են Գերմանիոյ եւ Լեհաստանի յարաբերութիւնները։

«Տէյլի Թէլէկրաֆ» կը գրէ.— Կրայզէրի բիրտ ելոյթը առնուազն պատճառ պիտի դառնայ որ հրաժարենք համակրութեամբ դիտելէ գերման տեսակէտները Տանցիկի մէջ։ Եթէ Կրայզէր —ինչպէս կ'ըսէ իրապէս կը խօսի յանուն ամբողջ գերման ազգին, Տանցիկի գոյավիճակը բռնի փոխելու անոր առաջարկը կրնայ միջազգային ծանր տագնապի մը պատճառ դառնալ։

«Տէյլի Հէրըլտ» կը գրէ.— Այլեւս ոչ մէկ տարակոյս կրնայ գոյութիւն ունենալ միջազգային առաջիկայ արկածախնդրութեան մասին.

«Տէյլի Հէրըլտ» կ'ըսէ որ բացայայտ է որ Հիթլէրի արդի առաջին նպատակն է գրաւել ազատ քաղաքը։ Ի տես այս կացութեան Ազգաժողովին կը մնայ, կամ կորովի կերպով հաստատել իր իշխանութիւնը Տանցիկի մէջ կամ հեռացնել իր բարձր. քոմիսէրը եւ այս կերպով լքել իր պարտաւորութիւնները։

Հրապարակ ելաւ
ՆՈՐ ՅՈՅՍ Շաբաթերթին
64ՐԴ ԹԻՒԸ
ՃՈԽ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԵԱՄԲ ԵՒ ԱՅԼԱԶԱՆ ՊԱՏԿԵՐՆԵՐՈՎ

ՆԵՂՈՒՑՆԵՐՈՒ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԸ

ԵՐԷԿ ԳՈՒՄԱՐՈՒԵՑԱՒ

ԱՆԳԼԻՈՅ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԱԾ ՆԱԽԱԳԻԾԸ ՎԻՃԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆՑ ՀԻՄ ԿԸ ԿԱԶՄԷ

Նեղուցներու Խորհրդաժողովին այն պատուիրակները՝ որոնք Ժընեւ գացած էին ներկայ գտնուելու Ընդհ. Ժողովի նիստին, վերադարձած են Մոնթրէօ։ Խորհրդաժողովը վերսկսած է իր աշխատութեանց երէկ ժամը 17ին։

Հաւանաբար Իտալիա եւս պատուիրակներ դրկէ Խորհրդաժողովին, Ազգաժողովը ջնջած ըլլալով պատիժները։

Անգլ. նոր պատուիրակ Լորտ Սթանլէյ Խորհրդաժողովին յանձնած է անգլ. նախագիծը, որուն կը սպասուէր։ Այս կերպով վիճաբանութիւնները այս նախագծին շուրջ է որ սկսած են դառնալ։

Անգլ նախագիծը որ, ընդհանուր գիծերուն մէջ ներշնչուած է թրքական նախագիծէն, ջնջած է նեղուցներէն անցքը մեծ տարողութեամբ մարտանաւերու։ 15 հազար թոնի դեղչած է տարողութիւնը այն մարտանաւերուն որոնք պիտի կրնան անցնիլ նեղուցներէն եւ 30 հազար թոնի ընդհանուր տարողութիւնը այն մարտանաւերուն, որ նեղուցներէն անցնելով պիտի կրնան Սեւ Ծով երթալ։

Սակայն եւ այնպէս, եթէ յաւելում կրէ՝ Սեւ Ծովի եզերքի պետութեանց նեղուցներէն անցնելիք մարտանաւերուն տարողութիւնը, 45 թոնի պիտի բարձրացուի ընդհանուր տարողութիւնը այն մարտանաւերուն որոնք Միջերկրականէ պիտի կրնան անցնիլ նեղուցներէն ու երթալ Սեւ Ծով։

Բիւլթիւ Արաս կը շարունակէ իր բանակցութիւնները պատուիրակներուն հետ։ Խորհրդաժողովի երէկուան վիճաբանութիւնները դարձած են տարողութեան, տեսակին եւ ո՛ր ուղղութեամբ ճամբորդելուն շուրջ այն մարտանաւերուն որոնք պիտի կրնան դուրս ելլել Սեւ Ծովէն, անցնելով նեղուցներէն։

ԻՏԱԼ. ՄԱՄՈՒԼԻՆ ԿԱՐԾԻՔԸ

Մոնթրէօյի Խորհրդաժողովին նուիրած առաջնորդողի մը մէջ «Թրիպունա» կ'ըսէ մասնաւորաբար.— Մոնթրէօի որոշումները ոչ մէկ արժէք պիտի ներկայացնեն առանց Իտալիոյ մասնակցութեան։ Բիւլթիւ Արաս բաղձանք յայտնած էր որ Իտալիա մասնակցի Խորհրդաժողովին: Մեր գործավարին պատասխանը հետեւեալն է. Իտալիա չպիտի երթայ Մոնթրէօ եւ չպիտի գործակցի եւրոպական խնդիրներու կարգադրութեան։ Ան պիտի ընդգրկէ որոշում մը համաձայն այն ընթացքին, որ Ազգաժողովը պիտի բռնէ իրեն նկատմամբ։

Միւս կողմէ, «Թրիպունա» դիտել կու տայ որ միջազգային առեւտրական շահերը պաշտպանելու հարցը, ինչ որ կը վերաբերի նեղուցներէն անցքին, ներմուծուած է Թուրքիոյ ապահովութեան պաշտպանման սահմանին մէջ։ Կենսական Միջերկրականեան պետութեանց ապահովութիւնը երաշխաւորելն է։ Իտալիա իրեն կը վերապահէ խորհիլ իր ապահովութեան մասին, եւ ինչ որ անհրաժեշտ է, այս պարագան պէտք է յստակօրէն հասկնան Մոնթրէօի մէջ։

«Քորիէրէ Տէլլա Սէրա» կ'ըսէ.

Այս հարցը կրնայ ծանր վէճ մը առաջ բերել Անգլիոյ եւ Սովետներուն միջեւ։ Այս անհամերաշխութիւնը դժուարին կացութեան մը կը մատնէ Թուրքիան։ Ան շուարած մնացած է թէ ո՛ր կողմ դառնայ. Սովետ Ռուսիո՞յ, իր զինակցին թէ՝ Անգլիոյ որ երաշխիքներ տուած է իրեն։

«Ճիօռնալէ տ'Իթալիա» կը խորհի որ նեղուցներու գոյավիճակի մասին Թուրքիոյ կողմէ առաջարկուած բարեփոխութիւնները այնքան կենսական են որ, դիւրութեամբ չպիտի ընդունուին բոլոր պետութեանց կողմէ։ Այսպէս, զոր օրինակ կը պահանջէ անցքերու վրայ միջազգային հսկողութիւնը եւ Նեղուցներու Յանձնաժողովին ջնջումը, որովհետեւ այս պարագային այս վերջիններուն բանալին պիտի մնայ Թուրքիոյ ձեռքերուն մէջ եւ այն պետութեանց ձեռքը, որոնց հետ քաղաքական եւ նաւային համաձայնութիւններ կնքած է։

«Սթամփա» կը մատնանշէ որ, նեղուցներու հարցին մէջ Անգլիա աւելի խիստ ընթացք մը բռնած է։

ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ ՄԷՋ ԹՈՒՐՔ ՍԱՒԱՌՆՈՐԴՆԵՐԸ

Մոսկուայէն կը հաղորդուի որ, նախընթաց օր, օդանաւային ակումբին մէջ հացկերոյթ մը սարքուած է ի պատիւ այն թուրք սաւառնորդներուն, որ յաջողութեամբ լրացուցած են իրենց ուսման շրջանը։

Հացկերոյթին ներկայ գտնուած են Օսօվիաքիմի ղեկավարները, Թուրքիոյ դեսպանը, արտաքին քոմիսարութեան ներկայացուցիչը, Թուրք զինուորական բարձր. պաշտօնատարները, ինչպէս նաեւ բոլոր Թուրք օդանաւորդներ եւ սովետ բազմաթիւ սաւառնորդներ։

Այս առթիւ ճառեր փոխանակուած են Էյտմանի եւ Թուրք դեսպան Զէքայի Ափայտընի միջեւ, որ իր անկեղծ երախտագիտութիւնը յայտնած է սովետ կառավարութեան, Սովետ Ռուսիոյ մէջ Թուրք սաւառնորդներուն ընծայուած բարեկամական ընդունելութեան եւ մասնաւոր խնամքին համար։

ՎԱՐՁՈՒ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆՆԵՐ

Օդափոխութեան համար ընդարձակ պարտէզով օդասուն յարկաբաժիններ կարասիով կամ առանց կարասիի, ջուր, ելեքտրականութիւն եւ օդային կազի դիւրութիւններով խիստ յարմար պայմաններով տրամադրելի է։

Հասցէ, Սկիւտար, Սէլամսըզ, Թըգ-Նէֆէս, Թիւ 1 Ա. Հաճնլեան։

ՆՈՐՈԳՈՒԹԻՒՆ
Ելեքտրական գործիքներու

Եթէ ձեր քով ունիք աւրուած կամ գործածութենէ դադրեցուցուած ելեքտրական գործիքներ, անմիջապէս բերէք ընկերութեան կեդրոնատեղին, Սալըփազար, Նէճաթի պէյ ճամբէսի եւ կամ մասնաճիւղերը։

Ինչո՞ւ համար ձեր քով անշարժութեան մատնուած մնան այն գործիքները զորս յաճախ կարելի պիտի ըլլար ձեր փափաքած ծառայութեան յատկացնել փոքր նորոգութիւնով մը։

Զէ՞ք գիտեր որ 44963 թիւին հեռաձայնելու պարագային, անմիջապէս ՍԱԹԻԷՆ մէկը պիտի ղրկէ որ պիտի գայ առնէ ձեր աւրուած գործիքները եւ ամէնակարճ ժամանակի մէջ ձեզ պիտի վերադարձնէ՝ կատարելապէս աշխատելու վիճակի մէջ դրուած։ Կրնաք այդ գործիքները անձամբ եւս ՍԱԹԻԷին բերել։

ՓՈՔՐ ՆՈՐՈԳՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ
ՁՐԻՕՐԷՆ ՊԻՏԻ ԿԱՏԱՐՈՒԻՆ

Իսկ միւսները պիտի նորոգուին ապրանք եղած գինով։

ՏԻԿԻՆՆԵՐ
ՕՐԻՈՐԴՆԵՐ
Կ'ՈՒԶԷ՞Ք ՈՐ ՁԵՐ ԳՈՒԼՊԱՆԵՐԸ ՄՆԱՆ
ՄԻՇՏ ՆՈՐ
ՄԻՇՏ ՆՈՒՐԲ
ՄԻՇՏ ՓԱՅԼՈՒՆ
Գործածեցէք ՖՕՒԹԻՓԱԼ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՆԻՒԹԸ
[illegible]
ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ. Մ. ՊԱՐՈՆԵԱՆԻ
[illegible]

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ Կ. ՔԷՉԷՃԵԱՆ
ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ ԿԵՐՊԱՍԵՂԻՆԱՑ
Անգլիական եւ ուրիշ ամէն տեսակ առաջնակարգ կերպասներ
ՂԱԼԱԹԻԱ, ՀԱՐԱՃՃԻ ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 36
Մեր վաճառատունէն առեւտուր ընողներ բացարձակապէս կրնան վստահ ըլլալ թէ երբեք չպիտի խաբուին, որովհետեւ մեր անեղծ եւ անյեղլի սկզբունքն է՝
ՊԱՏՈՒԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, ՈՒՂՂԱՄՏՈՒԹԻՒՆ եւ ԲԻՉՈՎ ԳՈՀԱՆԱ

ԳՐԻԳՈՐ ԻՋՄԻՏԼԵԱՆ
ԴԵՐՁԱԿ

Փարիզէն վերադարձած ըլլալով, կը ծանուցանէ իր յարգելի յաճախորդներուն թէ՝ յետ այսու այրերու ամէն տեսակ հագուստներ եւ վերարկուներ, ինչպէս նաեւ կիներու յատուկ թայյէօռ եւ քլասիք մանթօներ պիտի պատրաստուին իր աշխատանոցին մէջ, փարիզեան ամենավերջին նորաձեւութեամբ։

ՀԱՍՑԷ.— Գարաքէօյ, Թիւնէլի կից, Մէրթէպանի փողոց, Հուլուսի պէյ խան, Թիւ 1—2. Հեռաձայն՝ 41098։

ՀԱԼՔ ՕՓԷՐԷԹԻ ԽՈՒՄԲԸ
Այսօր գիշերը ժամը 21.45ին
ԹԱՔՍԻՄԻ ՊԱՐՏԷԶԻՆ ՄԷՋ
ՀԱԼԻՄԷ
Մեծ օփէրէթը
Մօս օրէդ ՌԱՀՄԷԹ ԷՖԷՆՏԻ
Ամէն շաբաթ կը փոխուին օփէրէթները
Նախապէս ճշդել տուէք ձեր սեղանները

ԿԷՏԻԿ ՓԱՇԱ ԶԱՐՇԸ ԳԱԲՈՒ
ՍԻՆԷ ԱԶԱՔ
ԿԷՏԻԿ ՓԱՇԱ ԶԱՐՇԸ ԳԱԲՈՒ
ԱՅՍՕՐՈՒԸՆԷ սկսեալ մինչեւ մէկ շաբաթ շարունակ
Երկու մեծ եւ սքանչելի ֆիլմ մէկ անգամէն
Տէտէ
ԱԼՊԷՐ ԲՐԷԺԱՆ
ՏԱՆԻԷԼ ՏԱՐԻՕ
Դէպի արեւմուտք յարձակում
ՌԻՇԱՐՏ ՏԻՕ
Երկու մեծ եւ շատ յուզիչ դրամ

Մէկ հատ «քաշէ»ն իսկ կը դադրեցնէ ամէնէն խիստ եւ յամառ լխուցաւերը. կ'ապահովէ ձեր հանգիստ քունը. չի խանգարեր ձեր ստամոքսը եւ չի յոգնեցներ ձեր սիրտն ու երիկամունքները։

ՊԱՂԱՐՈՒԹԵԱՆ, ՀԱՐԲՈՒԽԻ ԵՒ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ՋՂԱՅԻՆ ՑԱՒԵՐՈՒ ԴԷՄ ՄԻՄԻԱՅՆ ԵՒ ՄԻՇՏ
ԿՈՒՖԻՆ ԳՈՐԾԱԾԵՑԷՔ

ԳԱՆՁԱՆԱԿԸ
ՅԵՆԱՐԱՆ ՄԸՆ Է

ԻՇ ՊԱՆՔԱՍԻ գանձանակը առնելով միայն դրամ չէ որ խնայած կ'ըլլաք, այլ միաժամանակ
Ձեր բախտը փորձած կ'ըլլաք

Առնուազն 25 ոսկի աւանդ ձգող գանձանակի բոլոր տէրերը կը մասնակցին տարին եօթը անգամ կատարուող վիճակահանութեանց, որով ԻՇ ՊԱՆՔԱՍԸՆ

20,000 ՈՍԿԻԻ ՊԱՐԳԵՒՆԵՐ

կուտայ: Պարգեւներուն 10 000 ոսկին կը տրուի ամէն տարի Ապրիլ 1ին եւ Հոկտեմբեր 1ին քաշուող վիճակահանութիւններով: Այդ երկու վիճակահանութիւններէն իւրաքանչիւրին մէջ 5000 ոսկի կը տրուի հետեւեալ բաշխումով:

Ա. պարգեւ	1000	ոսկի
Բ. պարգեւ	250	ոսկի
10 հոգիի 100ականէն	1000	ոսկի
20 հոգիի 50ականէն	1000	ոսկի
175 հոգիի 10ականէն	1750	ոսկի
Ընդամէնը 207 հոգիի	5000	ոսկի

ԵՐԿՈՒ ՀԱԶԱՐԱԿԱՆ ՈՍԿԻՆՈՑ
ՊԱՐԳԵՒՆԵՐԸ

Մնացեալ եօթը քաշումներէն իւրաքանչիւրին մէջ մէկ հոգի 2000 ոսկի պարգեւ կը շահի: Այդ քաշումները տեղի կ'ունենան ամէն տարի Փետրուար, Յունիս, Յուլիս, Սեպտեմբեր եւ Դեկտեմբեր ամիսներուն առաջին օրերը

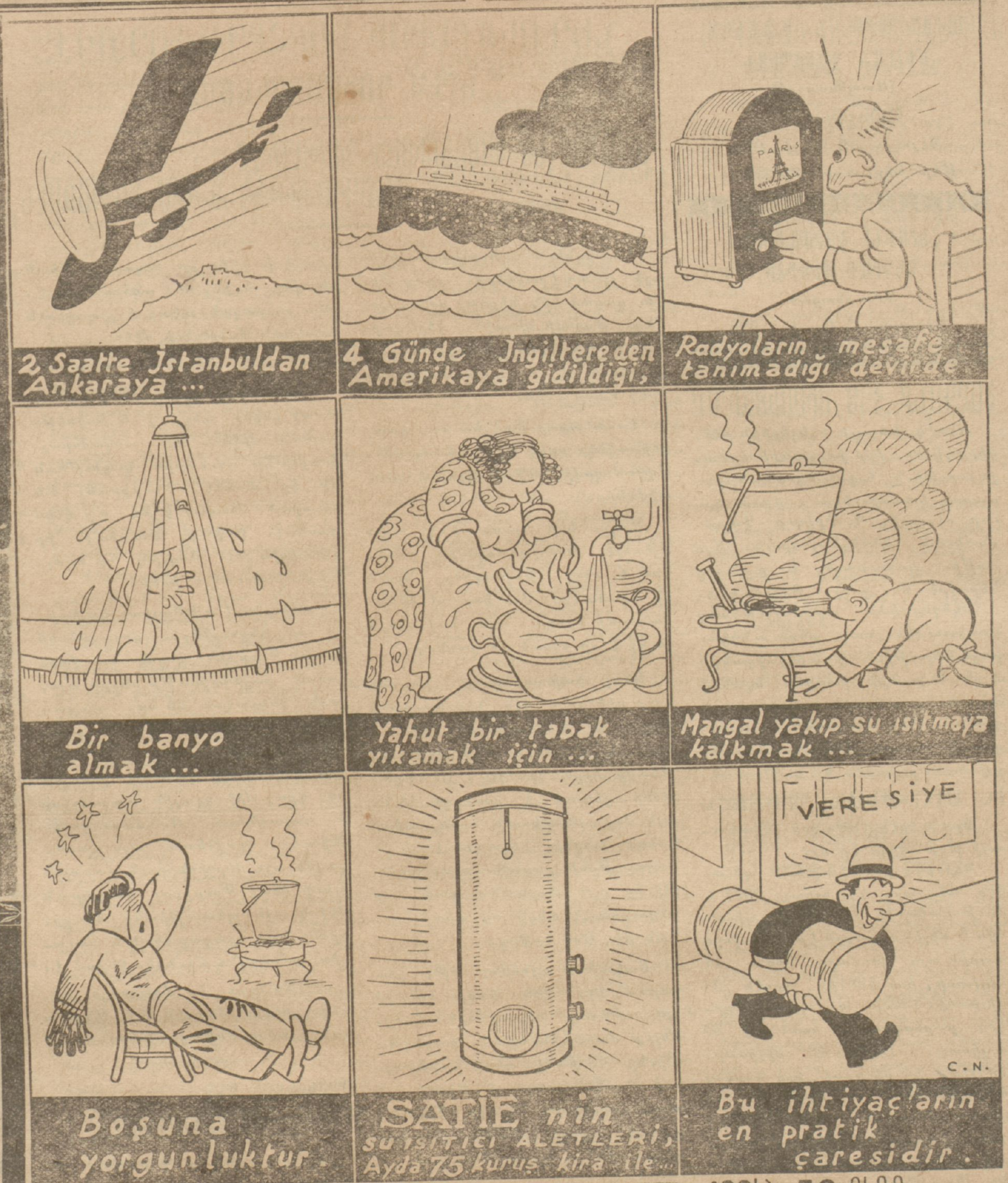
2 Saatte İstanbuldan Ankaraya ...
4 Günde İngiltere'den Amerikaya gidildiği,
PARIS
Radyoların mesafe tanımadığı devirde
Bir banyo almak ...
Yahut bir tabak yıkamak için ...
Mangal yakıp su ısıtmaya kalkmak ...
VERESİYE
C.N.
Boşuna yorgunluktur.
SATİE nin su ısıtıcı ALETLERİ, Ayda 75 kuruş kira ile...
Bu ihtiyaçların en pratik çaresidir.

ԼՈՅՏ ԹՐԻԵՍԹԻՆՕ
LLYOD TRIESTINO

ՄԵԿՆՈՒՄ

ՖԷՆԻՒՍ.

Դշ., 8 Յուլիս, ժամը 17ին դէպի Պուրկազ, Վառնա, Գոսթանցա, Սուլինա, Կալաց, Իպրայիլ:

ԳԱՄՓԻՏՕԿԼԻՕ

Եշ. 9 Յուլիս, ժամը 17ին դէպի Փիրէ, Նափոլի, Մարսիլիա, Ճենովա:

ԱՍԻՐԻԱ.

Եշ., 9 Յուլիս, ժամը 17ին դէպի Գավալա, Սելանիկ, Փիրէ, Փաթրաս, Պրինտիզի, Անգոնա, Վենետիկ, Թրիեսթէ:

ՃԷԼԻՕ

Ուր., 10 Յուլիս, ժամը 9ին Ղալաթիոյ քարափէն դէպի Փիրէ, Պրինտիզի, Վենէտիկ, Թրիեսթէ:

Աւելի մանրամասն տեղեկութիւններու համար դիմել Լոյտ Թրիեսթինոյի ընդհ. Գործակալութեան. Մերքեզ Ռըխթըմ խան, Կալաթա. Թէլէֆոն 44877 8 9 և կամ Բէյօղլի ճիւղը Կալաթա Սէրայ թէլ. 44656:

Գործակալութիւնս հաղորդակցական միջազգային ընկերութեան մէջ գտնուելու եւ կապ պահելով հաղորդակցական ընկերութեանց հետ պատրաստ է «Աշխարհի բոլոր նաւահանգիստներուն» համար ապրանքներ ընդունելու և փոխարէն ուղղակի քոնաշմենթ տալ:

Sahibi ve yazı işleri müdürü
HOREN CAMCİYAN

Basıldığı yer
ARTUN Basımevi: Galata Billur
sokak No. 10

ԱԲՈՒ ԼԱԼԱ ՄԱՀԱՐԻ
Հեղինակ՝ Ա. ԻՍԱՀԱԿԵԱՆ
Հրատ. «Մշակոյթ» գրատան
Գեղեցիկ տպագրութիւն
Գին 25 դրշ.

ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆ
ԵՒ
ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆ
Առողջ և գեղեցիկ
ԱԿՌԱՆԵՐՈՎ
իսկ առողջ և գեղեցիկ
ակռաներն ալ
ՌԱՏԻՕԼԻՆով
կ'ապահովուին

ԽԻՍՏ ՈՒՇԱԴԻՐ ԵՂԷՔ ՁԵՐ ԱԿՌԱՆԵՐՈՒՆ

Երբեմն ամէնէն վարպետ բժիշկներն իսկ պատճառն ու դարմանը գտնել չկրցած հիւանդութիւն մը, խիստ շատ փորձերով հաստատուած է որ ակռայի բորբոքումէն առաջ կու գայ:

Օրը երկու անգամ խոզանակեցէք ձեր ակռաները եւ միշտ

RADYOLİN

գործածելով կրնաք պաշտպանել ձեր ակռաները

100ին 50 ԶԵՂՉ
ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՏԻՒՄԱՅԻ
ԱՆԺ ԲԻԹՈՒ

PASTİL FOR PASTİLFORPASTİL FOR PASTİLFOR PASTİLFOR
PASTİL FOR PASTİLFORPASTİL FOR PASTİLFOR PASTİLFOR
PASTİL FOR R PASTİLFOR
PASTİL FOR R PASTİLFOR
PASTİL FOR R PASTİLFOR
PASTİL FOR R PASTİLFOR
PASTİL FOR R PASTİLFOR
PASTİL FOR PASTİL PASTİL FOR PASTİLFOR PASTİLFOR
PASTİL FOR FOR PASTİLFOR PASTİLFOR
PASTİL FOR PASTİLFOR PASTİLFOR
PASTİL STİLFOR PASTİLFOR
PASTİL STİLFOR PASTİLFOR

ՓԱՍԹԻԼ ՖՕՌ
[illegible]

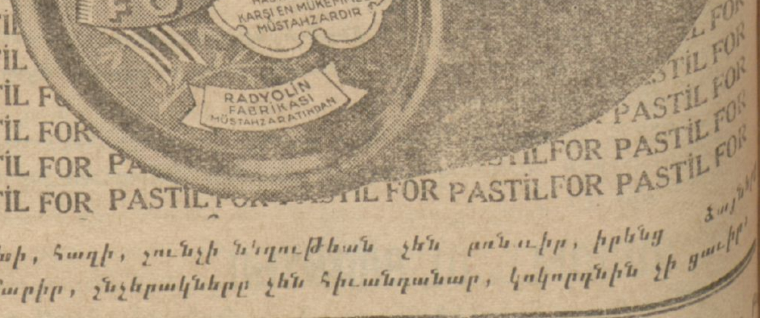
PASTİL
FOR
BRONŞİT, NEZLE ÖKSÜRÜK ve BOĞAZ HASTALIKLARINA KARŞI EN MÜKEMMEL MÜSTAHZARDIR
RADYOLİN FABRİKASI MÜSTAHZARATINDAN

PASTİL FOR PASTİLFOR PASTİLFOR PASTİLFOR

Հարբուխ, հազ, շունչի նեղութեան չեն բռնուիր, իրենց ձայնը չեն մարիր, շնչերակները չեն հիւանդանար, կոկորդնին չի ցաւիր

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԹԵՐԹՕՆԸ)(67)(

ՄԻՇԷԼ ԶԷՎԱՔՕ

ԻԶԱՊՕ ԹԱԳՈՒՀԻՆ

▼▼▼▼

ԻԳ.

ԺԱՆ ՍԱՆ ԲԷՕՐԻ ԱՂՋԻԿԸ

Այսպէս որ իրաց վիճակը, զոր պէտք տեսանք ճշգրտօրէն ներկայացնել, առանց որու մեր պատմութիւնը պարապ և պայծառութենէ զուրկ պիտի ըլլար:

Նոյեմբերի մէկը հասաւ: Դարձեալ լուր չկար Պէռիի դուքսէն, որ Ուինսէսթըր քաշուած էր. Նոյնպէս լուր չկար Իզապօ տը Պավիէռ թագուհիէն, որուն համար կ'ըսէին թէ անհետացած է գահաժառանգին հետ:

Դիշերը, Ժան սան Բէօր Բարիզ մտցուց վեց հազար զինուորները (մեծ մասամբ Զուիցերիացի) և անաղմուկ զանոնք զետեղեց Սէն Բօլ Ապարանքին մօտակայ փողոցներուն մէջ: Իր հինգ հարիւր հեծեալներն ալ դիրք բռնեցին Սէնթ-Անթուանի փողոցին մէջ:

Երբոր ժողովին ժամը հասաւ, Ժան Սան Բէօր պզտիկ շքախումբով մը ապարանք գնաց ա՛յն պահուն, ուր Համալսարանի տնօրէնն ու տօքթէօրները համազգեստ հագած կ'անցնէին շարժուն կամուրջէն:

Դուքսը անոնց ետեւէն ներս մտաւ 12 ազնուականներու հետ, և տեսնելով որ դրան երկու աշտարակները լեցուն էին նիզակաւորներով, բարձր ձայնով գոչեց այդ կարեւոր դիրքի հրամանատարին.

— Շատ լաւ կ'ընէք ինքզինքնիդ պաշտպանողական դիրքի մէջ դնելով, որովհետեւ անիծեալ Բարիզցիները չար նպատակներ ունին: Ասկէ զատ, Թագաւորը պաշտպանելու համար՝ դուռը պահպանելու գործին մէջ պիտի օգնեմ ձեզ: Կեցցէ՛ Թագաւորը:

Հնչուն ձայնով մը արձակուած այս աղաղակին վրայ Սէնթ-Անթուան փողոցին մէջ շարուած ձիաւորները վազեցին գալ՝ իրենք ալ գոչելով. «Կեցցէ՛ Թագաւորը»:

Ու տակաւին հրամանատարը չհասկցած թէ ի՛նչ կ'անցնէր կը դառնար, անոնք գրաւեցին կամարը, շարժուն կամուրջը և բակին մէկ մասը: Այնտեղ, երեսնին Բարիզ դարձուցած, անյաղթելի պատամբներու երեւոյթը ունէին, ու գոչեցին.

— Հրամանատա՛ր, տրամադրեցէք մեզի ապարանքին և Թագաւորին պաշտպանութեանը համար:

Ձեր հրամաններուն տակ ենք:

Հրամանատարը տեսաւ որ խաղի նկած էր: Պուրկօնիի զինուորները, գրաւած ըլլալով այդ դուռը, տէր դարձած էին Սէն Բօլ Ապարանքին, և արդէն կը տեսնուէր վեց հազար նիզակաւորներու առաջապահներուն առաջխաղացքը.

— Պատիւս կորսնցուցի, գոչեց զինուորականը:

Բակին մէջ մտաւ, ու վայրկեան մը վերջ ճիչեր լսուեցան:

Անմիջապէս զինուորներ մտան վարի սրահը և տեսան որ հրամանատարը հոգին կ'աւանդէ. ինքզինքը դաշունահարած էր:

Թագաւորին մեծ շքասրահին մէջ, աղմուկ և ժխոր միայն կար. Համալսարանի տնօրէնը իր ոռնոցային ձայնով գեղեցիկ ճառ մը կը կարդար ժողովուրդին թշուառութիւններուն և Թագաւորին մեծանձնութեան վրայ: Սակայն ո՛չ ոք մտիկ կ'ընէր:

Թագաւորը մռայլ ու տխուր, ջղայնօրէն կը դողդղար իր գահին վրայ: Օռլէանի դուքսը, մեռելի պէս տժգոյն, ականջ կու տար դուրսի աղմուկներուն: Պահ մը ուզեց դուրս ելլել. բայց բազմաթիւ Պուրկօնեաններու պատնէշի մը, որոնք ըսին իրեն. «Անցնիլը արգիլուա՛ծ է. .»:

Ժան Սան Բէօրը, [illegible], աչքերը արիւնոտ, անհամբերութենէն դողդղացող, կը սպասէր: Վերջապէս Օքթէօնվիլ սրահ մտաւ, իր մօտ փութաց, և քանի մը խօսք ըսաւ ցած ձայնով․․․ Սէն Բօլ ապարանքը գրաւուած էր: Բոլոր դիրքերը բռնուած էին: Պահակախումբն ալ անձնատուր եղած առանց ընդդիմութեան:

— Վերջապէ՛ս, մռնչեց Ժան Սան Բէօր:

— Կորսուա՛ծ եմ, գոչեց Օռլէան բարձր ձայնով.

Ժան Սան Բէօր սկսաւ քալել․․․ առաջնորդելով Թագաւորը, որ տեսաւ անոր գալը՝ իր գահին վրայ թեան ուրուականին նման. Պուրկօնեան դուքսը դէն իսկ կը վերցնէր իր ձեռքը․․․

Այդ պահուն գահին ետեւ գտնուող դուռ մը բացուեցաւ․․․: Դիմակաւոր աղջիկ մը տեսնուեցաւ․․․

Ասիկա Օտէթ տը Շանտիվէն էր:

* *

Ժողովին բացուած պահուն Օտէթ իր յարկաբաժնին մէջ կը գտնուէր, երբ ուած էր ներս մտնելը մարդու մը, որուն սարսռացուցած էր զինքը:

Տարօրինակօրէն պայծառ իր աչքերը վախ մը կը պատճառէին իրեն: Այդ մարդուն զինքը կը սառեցնէր:

Մարդը նիհար էր: Ծամ, կը յա գլուխ և լայն չարժումով մը, ծաղրելի եղանակով բռնելով ու գոցելով իր վերարկուն:

Ասիկա ա՛յն մարդն էր որ Թագուհիին էր Շալ Զ.ին կրկին խենթ դարձնելու գեղը: Ասիկա միջնաքաղաքի մարդն էր. Սայիմ

(Շար.)